

N:o 12.

Af friherre **Beck-Friis**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om förenkling i sättet för markegångsprisens bestämmande.*

I kungl. kungörelsen af den 11 maj 1855 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande stadgas, att till ledning vid uppgörandet af de års- och medelmarkegångspris, hvilka böra af deputerade bestämmas, skola priskuranter upprättas såväl för städerna som för landet; att dessa priskuranter för städerna skola uppgöras i öfverensstämmelse med torgprisen under oktober, november, december, januari, februari och mars månader af magistraten efter hvarje månads slut, samt att de för landet skola upprättas fögderivis af särskilda nämnder, hvilka utgöras dels af sockneombud, ett för hvarje socken, årligen vid allmän sockenstämma valda bland ortens räntegifvare skiftesvis af det antal socknar och efter den ordning dem emellan, som Konungens befallningshafvande bestämmer, med iakttagande dock, att antalet inom hvarje fögderi icke må vara ringare än fyra och icke öfverstiga åtta, dels af ett motsvarande antal ledamöter, som Konungens befallningshafvande likaledes för året förordnar bland andra inom fögderiet bosatte, för sakkunskap och oväld kände män, helst räntetagare. — Dessa nämnder skola sammanträda två gånger för hvarje skatteår, nämligen i början af januari och i slutet af mars månad, och de priskuranter, de skola upprätta, upptaga i 8 län det i orten gångbara priset på endast tre räntepersedlar, nämligen råg, korn och smör; i de öfriga länen upptages dessutom i allmänhet blott en eller två af följande räntepersedlar: hafre, hvete, ärter, hö, kött, fläsk och tackjärn. Dessutom stadgas, att för uppgörande af priskuranter för den särskilda markegång, hvilken enligt § 3 mom. 2 af nämnda kungl. kungörelse jämväl bör af deputerade för det löpande året bestämmas, skola på sockenstämma valde fullmäktige, en för hvarje socken, inom hvarje fögderi jämte kronofogden i medlet af oktober

månad sammanträda och i öfverensstämmelse med medeltalet af de pris, fullmäktige hvar för sin socken uppgifva, stadga det pris på hvarje i taxan ingående persedel, hvilket såsom ortens gångbara pris bör till länets markegångsförrättning uppgifvas.

Till följd af den stora utveckling, kommunikationsväsendet tagit under de år, som gått sedan nämnda kungl. kungörelse utfärdades, och den lätthet, landtmännen därigenom erhållit att kunna afsätta sina produkter på längre bort belägna orter, såvida prisen där äro fördelaktigare, torde numera prisen på de i markegångstaxan upptagna persedlar olika orter emellan inom samma län hafva utjämnats rätt mycket och i allmänhet bestämmas efter de pris, som äro gällande på de större afsättningsorterna, i synnerhet som landtmännen numera genom tidningarna lätt erhålla kännedom om dessa pris. Med skäl torde därför kunna ifrågasättas, om icke de nu gällande bestämmelserna angående markegångssättningen kunde förenklas. Så t. ex. torde väl i allmänhet de af landstingen valde deputerade, hvilka hafva att uppgöra taxan, ega tillräcklig kännedom om det gångbara priset på de i taxan förekommande persedlarna för att kunna bestämma detta utan ledning af priskuranter från de förut omtalade nämnderna, fullmäktige och magistrater eller ock endast med ledning af de från städerna inkomna uppgifterna. Skulle åter nämndernas uppgifter anses behöfliga, torde, på sätt en motionär i Riksdagens Andra Kammare åren 1888 och 1889 föreslog, nämndens ledamöter kunna få skriftligen insända sina uppgifter till kronofogden, som därefter hade att uträkna medelpriset enligt de inkomna uppgifterna. Ofta hör man nu nämndens ledamöter, som kunna hafva långa vägar att fara och därför äfven kunna få offra en hel dag för att bevista ett sammanträde, klaga öfver detta, då det vid sammanträdet endast gäller att uppgifva prisen på några få varor.

Då emellertid bestämmelserna i nämnda kungl. kungörelse gälla hela riket, samt hvad som kan vara lämpligt i ett län kanske ej är det i ett annat, kan jag naturligtvis ej framlägga något förslag till ändring, utan vågar vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga ändringar i kungl. kungörelsen af den 11 maj 1855 så, att sättet för markegångsprisens bestämmande förenklades.

Stockholm den 24 januari 1903.

C. J. Beck-Friis.